

FOTO: JANA FRÖHLICHOVÁ

AKCE

● Vedle desítek památek je největším lákadlem turistů projekt **Dny Mistra Pavla**. Probíhá od června do října a z aktuální nabídky si lze vybrat i právě teď.

● Až do 29. srpna zde probíhá **kulturní festival** – představují se pouliční divadla a slovenské orchestry.

● V atriu Městského divadla se právě v těchto dnech koná za účasti nejlepších slovenských, českých, maďarských a polských řezbářů workshop **Plenér Mistra Pavla**. Akce bude ukončena výstavou zahájenou 22. srpna.

● Od 20. do 23. srpna se na náměstí bude konat jeden z největších **řemeslných trhů** na Slovensku.

● Na Spišském hradě se konají **slavnosti Páni Spiše** od 29. do 31. srpna. Kromě trhů a šermířských vystoupení se můžete účastnit i nočních prohlídek. Ty se konají také o víkendy 22. – 24. srpna.

→ pak črty kostela sv. Jakuba a vedle je vyobrazena radnice. Vše doplňuje ilustrace gotické kamenné hlavy ze sakristie starého kostela minoritů. Město a jeho okolí pak nenavštívil jen papež, ale pro svá rokování si jej vybrali díky kráse a bývalému významu i politici. Jako první město na Slovensku hostila Levoča setkání hlav středoevropských států. V roce 1995 vystoupilo z limuzín jedenáct prezidentů na zdejší sněhem pokryté náměstí, aby zde strávili jeden den a pak se nechali vrtulníky vynést do tatranského Starého Smokovce.

Velkolepý příjezd

Levoča leží na severu východního Slovenska v Prešovském kraji v nadmořské výšce zhruba šesti set metrů. Jen skok je to z Hornádské kotliny do Levočských vrchů. Už příjezd je úchvatný, pokud se vydáte do Levoči z Česka, je nejlepší zvolit trasu po rychle budované dálnici. Jeden z hotových úseků je

pod Vysokými Tatrami, odkud musíte pokračovat po velmi slušné rychlostní komunikaci přes Kežmarok. Vysoké Tatry necháváte za sebou a od Popradu klesáte přes Spišský Štvrtok k levočským hradbám.

Opravdu k hradbám, protože velké centrum Levoči je téměř celé obkroužené původními středověkými hradbami s dochovanými baštami. Mimo chodem i díky neporušenosti tohoto velkolepého a na mnoha místech se v několika řadách překrývajícího fortifikačního systému byla Levoča v roce 1950 vyhlášena jednou z prvních památkových rezervací v tehdejším Československu.

Do centra lze ještě dnes vstoupit třemi dochovanými branami. Podobně jako se podařilo uchovat a postupně restaurovat hradby, narazíte v uličkách centra na více než šedesát upravených měšťanských domů, jejichž masivní stěny pamatují 14. – 15. století. Domy jsou nádherné, ostatně v době, kdy většina z nich vznikala, byla Levoča díky neobyčejným výsadám osvobozena od nejrušnějších poplatků a obchodníci a řemeslníci, kteří tu podnikali, měli nejrušnější privilegia.

Boj o moc s Kežmarkem

Pokud se začnete do dějin Levoči či navštívíte zdejší muzeum, setkáte se s pojmem Stoleťá válka. Nejedná se o krvavou řež, ale o dlouhotrvající spory o ekonomickou moc v kraji mezi Levočou a Kežmarkem. Levoča nad Kežmarkem, který získal právo skladů a pořádání trhů údajně lží, diplomatický souboj vyhrála a výsledkem bylo například to, že kupci, kteří bydleli v Levoči, nemuseli po celých Uhrách platit clo a naopak všichni, kdo chtěli obchodovat s Levočskými, platit museli. Ne však panovníkovi, ale do zdejší městské kasy. Období od roku 1419 až do poloviny šestnáctého století bylo proto díky těmto výhodám dobou největšího hospodářského, architektonického a vzdělanostního rozkvětu města. Levoča se proměnila z gotického v renesanční sídlo, v podstatě do podoby, kterou

známe dnes. Vše ukončily požáry v letech 1550 a 1599. Paradoxně se po nich snáze dokončila renesanční přestavba, avšak město od 16. století začalo ztrácet svůj původní význam.

Nejvyšší oltář

Asi nejznámější památkou Levoči je gotický kostel sv. Jakuba z poslední čtvrtiny 14. století. Najdete jej uprostřed hlavního náměstí. Jeho stavební vývoj je složitější a stavbu tak nelze řadit jen do období gotiky. Úpravy probíhaly dokonce do devatenáctého věku. Například za vlády Vladislava Jagellonského nechala městská rada vybudovat pro své členy honosná sedadla, ale odnesla to samotná stavba zazdřením jednoho z vchodů. Nejmladší je pak věž kostela, která byla dokončena až v roce 1885 po několika požárech.

Desetitisíce turistů ročně pak navštěvují kostel hlavně kvůli zmíněnému nejvyššímu vyřezávanému oltáři na světě. Na první pohled velmi křehké a vzdušné dílo vzniklo v letech 1507 – 1517 jen pár metrů od kostela, v dílně Mistra Pavla z Levoče. Jeho malovaný dům najdete na východní straně náměstí, dnes je v něm muzeum. Oltář je podobně jako sochy na něm z lipového dřeva a měří 18 metrů a 62 centimetrů. Cenné jsou v kostele sv. Jakuba i další, postranní oltáře a každý z nich má své jméno. Najdete tak oltář Panny Marie Sněžné, Narození, Janův, sv. Petra a Pavla či korvínovský. Oltáře jsou na rozdíl od tamějších gotických maleb na stěnách restaurované. Až projdou opravou i fresky, bude kostel nádherně barevným dílem.

Ovšem počítejte s tím, že na prohlídku půjdou společně s vámi desítky lidí a v lavicích sedí ještě organizované výpravy a kostelní lodí budou znít výklady průvodců v mnoha jazycích. Žádné kostelní ticho vás tu opravdu nečeká, to si budete muset vybrat spíše jiný z pěti levočských chrámů. Mimo chodem historií kostela a dílu Mistra Pavla je věnováno ve zdejším muzeu mnoho materiálů a po tvůrci nejvyššího oltáře je pojmenováno i hlavní náměstí.